

Alkalmazott Modul III

2. előadás

Procedurális programozás: adattípusok, elemi programok

© 2011.09.26. Giachetta Roberto
groberto@inf.elte.hu
<http://people.inf.elte.hu/groberto>

A procedurális programozás

Koncepciója

- A *procedurális programozás* a felülről lefelé tervezés elvét követi, vagyis a feladatot részfeladatokra bontja
 - a részfeladatokhoz az imperatív megközelítés elvén megoldó *algoritmusokat* rendel
 - az algoritmusok a *programkonstrukciók*, vagy vezérlési szerkezetek (szekvencia, elágazás, ciklus) segítségével épülnek fel
 - a megoldó algoritmusok az algoritmus állapotterét alkotó *változók* segítségével kommunikálnak egymással
 - a változók változtatásával a program állapotot vált, és a program futása az *állapotváltozások* sorozata, amelyek elvezetnek a végállapothoz

A procedurális programozás

Alprogramok

- Az algoritmusok *alprogramokként* (*subroutine*) jelennek meg, és meghatározott részfeladatot végeznek el, lehetnek:
 - *eljárások* (*procedure*): valamilyen utasítássorozatot futtat, végeredmény nélkül
 - *függvények* (*function*): valamilyen matematikai számítást végez el, és megadja annak eredményét
- Alprogramok meghívhatnak más alprogramokat, és kommunikálhatnak velük adatok átadásával
- Van egy kiemelt szerepű alprogram, amelyet a program indítások futtat, ez a *főprogram*
 - feladata a teljes program vezérlése és az adatok összefogása, rá hárul a teljes felelősség

A procedurális programozás

A C# nyelvben

- A C# *tisztán objektumorientált programozási nyelv*, amely lehetőséget procedurális módon történő programozásra
 - beleágyazva az objektumorientált környezetbe, ezért bizonyos objektumorientált környezeti elemek kényszerűen megjelennek a procedurális kódban is
 - az egyszerű típusait is felruházza intelligens lehetőségekkel, ezért sok utasítás, vagy érték típuson, vagy változók keresztül érhető el, pl.:
`<típusnév>.<utasítás>(<paraméterek>),`
`<típusnév>.<érték>,`
`<változónév>.<utasítás>(<paraméterek>)`
 - a programok logikai szerveződésére a névtereket használja

A procedurális programozás

A C# nyelvben

```
namespace MyProgram {  
  // névtér, a programszerveződés szintje  
  
  class MyClass {  
    // típus, a procedurális program határa  
  
    // a procedurális alprogramok helye  
  
    static void Main() { // főprogram  
  
      // a procedurális utasítások helye  
    }  
  }  
}
```

A procedurális programozás

Névterek

- A névterek biztosítják a rendszer strukturáltságát, a típusok és utasítások logikai szerkezetbe foglalását
 - mindennek névtérben kell elhelyezkednie, a keretrendszer által biztosított típusok és utasítások is ezekben helyezkednek el
 - a névterek hierarchikusan egymásba ágyazhatóak, és ezt a névtérben pont elválasztóval jelöljük, pl.:
`namespace Outer { ... }`
`namespace Outer.FirstInner { ... }`
`// a fenti névtéren belüli névtér`
`namespace Outer.FirstInner.DeepInner { ... }`
`// a belső névtéren belüli névtér`
`namespace Outer.SecondInner { ... }`

A procedurális programozás	
Névterek	
<ul style="list-style-type: none"> A mi projektjeink általában egy névtérben helyezkednek el, de lehetőség van ennek tagolására is Névtereket felhasználni a <code>using <névtér></code> utasítással lehet, ekkor a névtér összes típusa és utasítása elérhető lesz <ul style="list-style-type: none"> pl.: <code>using System;</code> <code>using System.Collections.Generic;</code> az utasítás a teljes fájlra vonatkozik, így általában a névtér-használattal kezdjük a kódfájlt a típusnév előtt is megadhatjuk a használandó névteret (így nem kell <code>using</code>), pl.: <code>System.Collections.Stack s;</code> típusnév ütközés esetén mindenképpen ki kell írunk a teljes elérési útvonalat 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:7

A procedurális programozás	
Adatok	
<ul style="list-style-type: none"> Az adatok kétféle fajtáját tarjuk nyilván: <ul style="list-style-type: none"> <i>konstans</i> (<i>constant</i>): értéke és típusa rögzített, nem változhat a program futása során <i>változó</i> (<i>variable</i>): értéke (esetleg típusa is) változtatható a program futása során, mindig a memóriában tároljuk, és megfelelő <i>azonosítóval</i> (változónév) látjuk el Minden adat a programban meghatározott típussal rendelkezik, amely megadja, milyen értékeket vehet fel és milyen műveletek végezhetőek rajta <ul style="list-style-type: none"> vagyis a típus megadható egy értékhalmoz és egy művelethalmoz rendezett párjaként Pl.: <code>bool = ({and, or, not} , {true, false})</code> 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:8

Adattípusok	
Primitív típusok	
<ul style="list-style-type: none"> A típusoknak két csoportját tartjuk nyilván: <ul style="list-style-type: none"> <i>Primitív típusnak</i> nevezzük a nyelv alaptípusait, amelyek a központi könyvtárban vannak megvalósítva, ezek a következők: <ul style="list-style-type: none"> logikai: <code>bool</code> előjeles egész számok: <code>sbyte, short, int, long,</code> előjel nélküli egész számok: <code>byte, ushort, uint, ulong</code> lebegőpontos számok: <code>float, double</code> fixpontos szám: <code>decimal</code> ($1.0 \cdot 10^{-28} - 7.9 \cdot 10^{28}$) karakter: <code>char</code> objektum: <code>object</code> 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:9

Adattípusok	
Összetett típusok	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Összetett típusnak</i> nevezzük azokat, amelyek már létező típusok, valamint típuskonstrukciók (iterált, direktszorzat, unió) segítségével valósulnak meg <ul style="list-style-type: none"> ezekből néhány található a központi könyvtárban, pl.: <code>string</code> rengeteg található további beépített könyvtárakban, pl.: <code>Stack, Console, StreamReader</code> Minden rövidített C# típusnév ekvivalens egy .NET típusnévvel, amely a <code>System</code> névtérben található, pl.: <code>bool == System.Boolean,</code> <code>int == System.Int32,</code> <code>float == System.Single,</code> <code>object == System.Object</code> 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:10

Adattípusok	
Példányosítás	
<ul style="list-style-type: none"> Változókat bárhol létrehozhatunk a programkódban a típus, a név, illetve a kezdőérték megadásával <ul style="list-style-type: none"> pl.: <code>Int32 myInt = 10;</code> a kezdőérték megadása nem kötelező, de a változó addig nem használható fel, amíg nem kap értéket (ez történhet beolvasással is) összetett típusok (pl. tömbök) esetén használni kell a <code>new</code> utasítást a létrehozáshoz Konstansokat pusztán az érték leírásával hozhatunk létre, vagy elnevezett esetben használnunk kell a <code>const</code> kulcsszót, ekkor kötelező a kezdőérték megadása <ul style="list-style-type: none"> pl.: <code>const Int32 myConstInt = 10;</code> 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:11

Adattípusok	
Operátorok	
<ul style="list-style-type: none"> A típusok műveleteik egy részét <i>operátorokon</i> keresztül végzik el, amelyek egyszerűsítik a művelet meghívását Az operátorok olyan utasítások, amelyek vezérlőkaraktereken, vagy kulcsszavakon keresztül érhetőek el <ul style="list-style-type: none"> a meghívás rögzített formában történik (<i>prefix</i>, <i>postfix</i> vagy <i>infix</i> jelölés mellett) az operátorok <i>precedenciával</i> rendelkeznek, amely halmozás esetén megszabja a hívási sorrendet az operandusok száma minden esetben rögzített, vannak egy-, két-, illetve háromoperandusú műveletek, és ez rögzített minden operátorhoz (a + és - operátoroknak van egy-, illetve kétoperandusú változata is) 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:12

Adattípusok	
A leggyakrabban használt operátorok	
<ul style="list-style-type: none"> A leggyakrabban használt operátorok: <ul style="list-style-type: none"> <i>aritmetikai</i>: összeadás ($a + b$), negáció ($-a$), kivonás ($a - b$), szorzás ($a * b$), osztás (a / b), maradékképzés ($a \% b$), értéknövelés ($a++$, $++a$), értékcsökkenés ($a--$, $--a$) <i>értékkadás</i>: egyszerű ($a = b$), összetett ($a += b$, $a -= b$, $a *= b$, $a /= b$, $a \% = b$, $a <<= b$, $a >> b$, $a \&= b$, $a = b$, $a ^= b$) <i>logikai</i>: érték összehasonlítás ($a < b$, $a > b$, $a <= b$, $a >= b$, $a == b$, $a != b$), tagadás ($!a$), és ($a \&\& b$), vagy ($a b$) <i>indexelés</i> ($a[b]$) <i>feltételes kiértékelés</i> ($a ? b : c$) 	2:13
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Operátorok precedenciája	
<ul style="list-style-type: none"> Az operátorok <i>precedenciája</i> meghatározza, a műveletek halmazása esetén milyen sorrendben történik a végrehajtás <ul style="list-style-type: none"> a precedencia típusfüggetlen, és rögzített a magasabb precedenciájú hajtódik előbb végre, ezen túl a végrehajtás balról jobbra történik (kivéve az értékadást, amely jobbról balra történik) zárójelek használatával befolyásolhatjuk a végrehajtási sorrendet Pl.: <ul style="list-style-type: none"> $a * b - c == 7$ jelentése: $((a * b) - c) == 7$ $c = a == b \% 7 \% 2$ jelentése: $c = (a == ((b \% 7) \% 2))$ $++a++$ jelentése: $++(a++)$ $a = b = c = 3$ jelentése: $a = (b = (c = 3))$ 	2:14
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Intelligens típusok	
<ul style="list-style-type: none"> Már a primitív típusok is intelligensek C#-ban, azaz támogatnak számos műveletet és speciális értéklekérdezést a típusokon, illetve változókon keresztül, pl.: <ul style="list-style-type: none"> szöveggé alakítás bármely típusra: <code>intValue.ToString()</code> speciális értékek lekérdezése: <code>Int32.MaxValue</code>, <code>Double.NaN</code>, <code>Double.PositiveInfinity</code>, <code>String.Empty</code> konverziós műveletek: <code>Double.Parse(myString)</code> karakter átalakító és lekérdező műveletek: <code>Char.ToLower(myChar)</code>, <code>Char.IsDigit(myChar)</code> szöveg átalakító és lekérdező műveletek: <code>myString.Length</code>, <code>myString.Find(char)</code>, <code>myString.Replace(oneChar, anotherChar)</code> 	2:15
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Konstansok példányosítása	
<ul style="list-style-type: none"> A nem elnevezett konstansok a megfelelő automatikus típust kapják meg, ez módosítható karakterliterálok (<code>L</code>, <code>U</code>, <code>F</code>, ...) segítségével, pl.: <pre> 10 // típusa Int32 lesz 10L // típusa Int64 lesz az L karakter miatt 10.0 // típusa Double lesz 10.5 // típusa Double lesz 10.5F // típusa Single lesz az F karakter miatt </pre> Ezen konstansok is megkapják a típus összes utasítását, így ők is intelligensek lesznek, pl.: <pre> 10.ToString() // eredménye: "10" "Hello World".Substring(0, 5) // eredménye: "Hello" </pre> 	2:16
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Típuskonverziók	
<ul style="list-style-type: none"> A C# nyelv <i>szigorúan típusos</i> <ul style="list-style-type: none"> minden értéknek fordítási időben ismert a típusa az implicit (automatikus) típuskonverziók korlátozva vannak a nagyobb típusalmazba <ul style="list-style-type: none"> pl.: <code>byte</code> \rightarrow <code>short</code>, <code>ushort</code>, <code>int</code>, ..., <code>double</code> <code>int</code> \rightarrow <code>long</code>, <code>float</code>, <code>decimal</code>, <code>double</code> <code>float</code> \rightarrow <code>double</code> nem lehet automatikus konverzióra támaszkodni olyan típusok között, ahol nem garantált, hogy nem történik értékvésztés, és ez fordítási időben kiderül <ul style="list-style-type: none"> pl.: <code>float</code> \rightarrow <code>int</code> ekkor explicit konverziót kell alkalmaznunk 	2:17
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Típuskonverziók	
<ul style="list-style-type: none"> az explicit típuskonverzió fordítási időben felügyelt, és kompatibilitást ellenőriz, pl.: <pre> int x; double y = 2, string z; x = (int)y; // engedélyezett z = (string)y; // HIBA, int és string nem kompatibilisek </pre> tetszőleges primitív típuskonverzióra a <code>Convert</code> típus műveletei használhatóak, illetve szövegre történő konverzió több módon is elvégezhető: <pre> int x; double y = 2, string z; x = Convert.ToInt32(y); z = Convert.ToString(y); // z = y.ToString(); x = Int32.Parse(z); // x = Convert.ToInt32(z); </pre> 	2:18
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Példa	
<p><i>Feladat:</i> Kérjünk be két valós számot a konzol képernyőn, és írjuk vissza az összegüket.</p> <ul style="list-style-type: none"> a valós számok közül használjuk az egyszeres pontosságút (Single), a változóink legyenek a és b a konzol képernyőről beolvasni a Console.ReadLine() utasítással tudunk, amely szöveget ad vissza, így azt konvertálnunk kell (Convert.ToSingle) a konzolra kiírni a Console.Write() és Console.WriteLine() utasításokkal tudunk bármilyen típusú változót, vagy konstansot a kiíráshoz szöveget is társítunk, amelyhez a + operátor segítségével tudunk további értékeket fűzni 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:19

Adattípusok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre>using System; // felhasznált névtér namespace SimpleSummation { // saját névtér class Program { static void Main(string[] args) { Single a, b, c; // a két beolvasandó szám, valamint az // eredmény Console.WriteLine("Kérem az első számot: "); a = Convert.ToSingle(Console.ReadLine()); // beolvasás és konvertálás } } }</pre>	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:20

Adattípusok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre>Console.WriteLine("Kérem a második számot: "); b = Convert.ToSingle(Console.ReadLine()); c = a + b; // összeadás elvégzése Console.WriteLine("A két szám összege: " + c); // kiírás Console.ReadKey(); // várakozás } } }</pre>	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:21

Adattípusok	
Példa	
<p><i>Feladat:</i> Olvassunk be egy szöveget, írjuk ki a hosszát, valamint magát a szöveget nagy kezdőbetűvel és ponttal a végén.</p> <ul style="list-style-type: none"> a szöveg hosszát lekérdezni a Length utasítással tudjuk nagy kezdőbetűt a Char.ToUpper() utasítással tudunk kialakítani, amely megkapja az átalakítandó karaktert szöveg egy karakterét a [] operátorral tudjuk lekérdezni, ennek meg kell adni a karakter sorszámát 0-tól kezdődően (azaz pontosabban azt adjuk meg, hány hellyel van arrébb a karakter a kezdőpozícióhoz képest) a kiolvasott 0. karakter után következik a többi rész, amelyet a Substring() utasítással kérünk le, majd a + operátorral hozzáfűzzük a pontot 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:22

Adattípusok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre>static void Main(string[] args){ String myString; Console.WriteLine("Kérem a szöveget: "); myString = Console.ReadLine(); // szöveg beolvasása Console.WriteLine("A szöveg hossza: " + myString.Length); // hossz lekérdezése és kiírása }</pre>	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:23

Adattípusok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre>myString = Char.ToUpper(myString[0]) + myString.Substring(1) + "."; // első karakter nagybetűsre alakítása, // valamint a további szöveg és a pont // hozzáfűzése Console.WriteLine("Az eredmény: " + myString); Console.ReadKey(); }</pre>	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:24

Adattípusok	
Tömbök	
<ul style="list-style-type: none"> Amennyiben egy típusú elemből sokat szeretnénk eltárolni, az iterált típuskonstrukciót használjuk, a programozási nyelvekben ennek megvalósítását a <i>tömbök</i> jelentik A tömb tehát azonos típusú elemek rögzített hosszúságú sorozata, amely egy összetett típust fog adni <ul style="list-style-type: none"> bármely elemét elérhetjük, lekérdezhajtuk, módosíthatjuk, de elemeket nem vehetünk hozzá, vagy törölhetünk belőle az elemek indexszel rendelkeznek, ami 0-tól indul (hasonlóan a <code>string</code> típus karaktereihez) létrehozása elemszámmal: <pre><típusnév>[] <változónév> = new <típusnév>[<elemek száma>];</pre> 	2:25
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Adattípusok	
Tömbök	
<ul style="list-style-type: none"> létrehozása elemekkel: <pre><típusnév>[] <változónév> = new <típusnév>[] { <elemek felsorolása > };</pre> elemelérése: <code><változónév>[<index>]</code> méret lekérdezése: <code><változónév>.Length</code> A nyelv lehetőséget ad több dimenziós tömbök létrehozására is (mátrixok, térbeli mátrixok), ekkor pusztán fokoznunk kell az indexek és a méretek számát, vesszővel elválasztva <ul style="list-style-type: none"> mátrix létrehozása elemszámmal: <pre><típusnév>[,] <változónév> = new <típusnév>[<oszlopszám>, <sorszám>];</pre> mátrix elemelérése: <code><változónév>[<oszlop>, <sor>]</code> 	2:26
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Vezérlési szerkezetek	
<ul style="list-style-type: none"> A legtöbb program nem írható le utasítások sorozataként, ekkor jönnek képbe a <i>vezérlési szerkezetek</i>, amelyek az utasításabsztrakció alapvető eszközei <ul style="list-style-type: none"> <i>szekvencia</i>: utasítások egymásutánja, ahol a ; tagolja az utasításokat <i>programblokk</i>: { <utasítások> } utasítások csoportosítására szolgál, valamint meghatározza a változók élettartamát (a blokkban létrehozott változók csak a blokkon belül érhetőek el) <i>elágazás</i>: lehetővé teszi valamilyen feltétel függvényében különböző tevékenységek végrehajtását, esetei: 	2:27
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Vezérlési szerkezetek	
<ul style="list-style-type: none"> <i>kétágú elágazás</i>: <pre>if (<feltétel>) // logikai típusú feltétel <utasítás>; // igaz ág else <utasítás>; // hamis ág</pre> <ul style="list-style-type: none"> ha a feltétel teljesül, az igaz ág kerül végrehajtásra, különben a hamis ág a hamis ág elhanyagolható a csellengő <code>else</code> mindig az utolsó elágazáshoz tartozik felváltható triaris operátor használatával: <pre><feltétel> ? <utasítás>; : <utasítás>;</pre> 	2:28
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Vezérlési szerkezetek	
<ul style="list-style-type: none"> <i>többágú elágazás</i>: <pre>switch (<változó>) { case <konstans> : <utasítások>; break; ... default: <utasítások>; break; }</pre> <ul style="list-style-type: none"> egy adott változó értéke függvényében kerülnek különböző ágak végrehajtásra alkalmazható egész, karakter és szöveg típusú változókra alapértelmezett (<code>default</code>) ág nem kötelező a lezárás (<code>break</code>), vagy továbbadás (<code>goto</code>) kötelező 	2:29
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Vezérlési szerkezetek	
<ul style="list-style-type: none"> ciklusok: utasítások (ciklusmag) többszöri végrehajtására alkalmasak valamilyen feltétel (ciklusfeltétel) függvényében <ul style="list-style-type: none"> <i>számláló ciklus</i>: <pre>for (<inicializálás>; <feltétel>; <léptetés>) <utasítás>;</pre> <ul style="list-style-type: none"> előre meghatározott, hányszor futtatja le a ciklusmagot a léptetés során egy általában egész típusú változót (ciklusszámláló) növel, vagy csökkent, amíg az el nem ér egy megadott küszöböt 	2:30
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Vezérlési szerkezetek	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>előtesztelő ciklus:</i> <code>while (<feltétel>) <utasítás>;</code> <ul style="list-style-type: none"> • először ellenőrzi a feltételt, és ha az igaz, lefuttatja a ciklusmagot, majd ezt futtatja körkörösén, amíg a felvétel hamissá nem válik • <i>utántesztelő ciklus:</i> <code>do <utasítás>; while (<feltétel>;</code> <ul style="list-style-type: none"> • először mindenképpen lefuttatja a ciklusmagot, majd ellenőrzi a feltételt • az első futtatást követően ugyanúgy hajtódik végre, mint az előtesztelő ciklus 	2:31
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Vezérlési szerkezetek	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>bejáró ciklus:</i> <code>foreach (<deklaráció> in <kifejezés>) <utasítás>;</code> <ul style="list-style-type: none"> • egy gyűjtemény értékein tud végighaladni • kifejezés értékének kell <code>GetEnumerator()</code> metódus (az <code>IEnumerable</code> interfészből) • ciklusból kilépés bármikor lehetséges a felvételtől függetlenül (<code>break</code>), valamint feltétel kiértékeléshez történő ugrás (<code>continue</code>) is lehetséges 	2:32
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Példa	
<p><i>Feladat:</i> Olvassunk be 10 egész számot a konzolról, és írjuk vissza a páros számokat a képernyőre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • az adatok tárolására egészeket tároló tömböt használunk, mérete 10 lesz • két számláló ciklusra van szükségünk, az elsővel beolvassuk az elemeket, a másodikkal visszairjuk őket a képernyőre • a második ciklusban elágazást használunk, amely csak páros szám esetén végez kiírást (ezért a hamis ágra nem lesz szükségünk), az elágazás feltétele a kettővel való oszthatóság lesz 	2:33
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre>static void Main(string[] args) { Int32[] values = new Int32[10]; // beolvasás Console.WriteLine("Kérem a számokat: "); for (Int32 i = 0; i < values.Length; i++) // számláló ciklus, amely a tömb végéig // megy values[i] = Convert.ToInt32(Console.ReadLine()); // belül használhatjuk a ciklusszámlálót }</pre>	2:34
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre>// kiírás Console.WriteLine("Páros számok:"); for (Int32 i = 0; i < values.Length; i++) // használhatjuk ugyanazt a ciklusváltozót if (values[i] % 2 == 0) // elágazás, a feltétel a párosság Console.WriteLine(values[i]); Console.ReadKey(); }</pre>	2:35
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Algoritmusok	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Algoritmusnak</i> nevezzük azt a műveletsorozatot, amely a feladat megoldásához vezet <ul style="list-style-type: none"> • a program lényegi része, amely nem tartalmazza az adatok beolvasását és kiírását • egy programban több algoritmus is szerepelhet, amelyek valamilyen kombinációja oldja meg a feladatot • A megoldandó feladatokban gyakorta fedezünk fel hasonlóságokat (pl. többen valamit kell keresni) <ul style="list-style-type: none"> • ennek köszönhetően a megoldó algoritmusok is teljesen hasonló, csupán néhány eltérést fedezhetünk fel közöttük • általában a megfelelő adat, illetve feltétel változtatásokkal megkapjuk az új feladat megoldását a korábbi alapján 	2:36
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	

Elemi programok	
Algoritmusok	
<ul style="list-style-type: none"> Az algoritmusokat ezért célszerű általánosan (absztraktnan) megfogalmazni, hogy a változtatások (transzformációk) könnyen véghezvihetők legyenek <ul style="list-style-type: none"> amennyiben a feladatra találunk megoldó algoritmust, és azt átalakítjuk az aktuális feladatra, akkor azt mondjuk, hogy a feladatot <i>visszavezettük az algoritmusra</i> az algoritmus lehet nagyon egyszerű (pl. szám szorzása), és nagyon összetett Az algoritmust két részre szeparáljuk: <ul style="list-style-type: none"> <i>inicializálás</i>: változók kezdőértékeinek megadása <i>feldolgozás</i> (mag): műveletvégzés a bemenő adatokkal és az inicializált változókkal 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:37

Elemi programok	
Programozási tételek	
<ul style="list-style-type: none"> Algoritmusokat azért célszerű használni, mert jó, bizonyított megoldásukat adják a feladatnak, nem kell újabb algoritmust kitalálni <ul style="list-style-type: none"> már több ezer algoritmus létezik, amelyek mind nevesítettek az algoritmusok bemenete általában egy adatsorozat, vagyis adatok egymásutánja (pl. tömbben) Az egyszerű, sorozatokra alkalmazott algoritmusokat nevezzük <i>programozási tételeknek</i>, ezek a következők: <ul style="list-style-type: none"> összeadás, számlálás lineáris keresés, bináris keresés maximum keresés, feltételes maximumkeresés elemenkénti feldolgozás 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:38

Elemi programok	
Összeadás	
<ul style="list-style-type: none"> Az <i>összeadás programozási tétele</i> lehetővé teszi tetszőleges sorozat (a_1, \dots, a_n) adott függvény (f) szerint vett értékének összesítését (<i>sum</i>) $sum = \sum_{i=1}^n f(a_i)$ <ul style="list-style-type: none"> az összeadás egy ciklusban történik, az összeget egy külön változóhoz adjuk hozzá minden lépésben, amelyet egy kezdeti értéken inicializálunk általában az összegző művelet az összeadás, ekkor az összeg változó 0-ról indul a függvény általában az identitás, de lehet nagyon összetett is 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:39

Elemi programok	
Összeadás	
<ul style="list-style-type: none"> Az összeadás absztrakt megfogalmazása: <div style="text-align: center;"> <pre> graph TD A[Summation(a1, ..., an)] --> B[sum := 0] B --> C[for i := 1 to n] C --> D[sum := sum + f(ai)] C --> B </pre> </div> <ul style="list-style-type: none"> A ciklus nem csak számláló lehet, hanem bármilyen feltétellel vezérelt előtesztelő A konkrét feladattól függően az egyes konstansok és műveletek változhatnak, pl. faktoriális számítás esetén az összeg 1-től indul, a művelet a szorzás 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:40

Elemi programok	
Példa	
<p><i>Feladat:</i> Adjuk meg egy pozitív egész szám faktoriálisát.</p> <ul style="list-style-type: none"> alkalmazunk összeadást, amelyben a szorzás műveletét használjuk készüljünk fel arra, hogy a felhasználó nem garantált, hogy pozitív számot ad meg, ezért egy elágazással előbb válasszuk le a hibás eseteket, és írjunk ki figyelmeztető üzenetet az eredményváltozót egy nagyobb értékű változóban vesszük fel (Int64), hogy garantáltan elférjen az eredmény 	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:41

Elemi programok	
Példa	
<p><i>Megoldás:</i></p> <pre> static void Main(string[] args) { Int32 number; Int64 sum; // az eredményhez nagyobb // értéktartományt veszünk Console.WriteLine("Kérek egy pozitív egész számot: "); number = Convert.ToInt32(Console.ReadLine()); if (number <= 0) Console.WriteLine("Mondom, pozitív egész számot!"); } </pre>	
ELTE TTK, Alkalmazott modul III	2:42

Elemi programok

Példa

Megoldás:

```
    else {  
        // itt már programblokk szükséges, mivel  
        // több utasítás is helyet kap  
  
        sum = 1; // összegzés  
        for (Int32 i = 1; i <= number; i++)  
            sum *= i; // vagy sum = sum * i;  
  
        Console.WriteLine("A szám faktoriálisa: " +  
            sum);  
    }  
    Console.ReadKey();  
}
```